

Protokoll 2017/2

Tid: 14 juni 2017 kl. 10.00–12.00
Plats: Konferensrum Utbådan, Ålands landskapsregering
Deltagare: Lantråd Katrin Sjögren, ordförande
Chefsjurist Michaela Slotte
Förvaltningssekreterare Anita Husell-Karlström
VD Ålands näringsliv Anders Ekström
Kommundirektör Erik Brunström, Kommunförbundet
Språkrådets sekreterare Johanna Fogelström
Inbjudna gäster: Minister Tony Asumaa
Rektor Marcus Koskinen-Hagman
Överinspektör Andreas Wiklund
Förhinder: Landshövding Peter Lindbäck
Avdelningschef Rainer Juslin

1. Mötets öppnande

Ordförande öppnade mötet och hälsade ledamöter och inbjudna gäster välkomna.

2. Godkännande av dagordning

Dagordningen godkändes med tillägg under agenda punkt 5:

Diskussion om språket och framtiden i landet i ljuset av senaste tidens politiska utveckling.

3. Fokus Utbildningsfrågor

Rektor Marcus Koskinen-Hagman delade erfarenheter från Ålands lyceum vad gäller språkutmaningar kopplat till studentexamen samt kurslitteratur och läromedel:

- Ökad digitalisering och e-tjänster har ofta inneburit att menyer inte finns översatta på svenska när de tas i bruk och svenska språkbruket har ibland varit felaktigt. Dessutom har fortbildning vad gäller e-tjänsterna enbart erbjudits på finska.
- Instruktioner för ord/tecken på digitala studentexamensprov har varit desamma för finska och svenska trots de två språkens väsentliga skillnader i syntax och grammatik

- Anvisningar och riktlinjer om studentexamensproven har varit senfärdiga på svenska
- Svenska språket som används i proven använder gammal terminologi, har ibland syftningsproblem, och fel begrepp vad gäller t.ex. juridisk terminologi och har ibland innehållit direkta fel.
- Utbildningsstyrelsen har anställt 12 informatörer för att underlätta för studeranden, men ingen av informatörerna är svensktalande. Frågor på svenska som lämnas in via e-tjänst besvaras på finska.
- Vad gäller kurslitteratur så dröjer översättningar till svenska länge. Det finns bara ett svenskspråkigt förlag.
- Finskspråkiga lärare har ofta en lärarhandledning till varje kurslitteratur, men handledningen finns aldrig på svenska. Det innebär merarbete för de svenskspråkiga lärarna och i förlängningen en kostnadsökning för gymnasiet som behöver avsätta mer tid.

Överinspektör Andreas Wiklund uppdaterade språkrådets medlemmar kring frågor som rör erkännande av utländska examen för reglerade yrken. Språkrådet uppmärksammades på att en förändring i Sverige vad gäller utbildningen av lågstadielärare har inneburit att svenskutbildade lärare inte har formell behörighet att undervisa i åländska lågstadieskolor. Lärarna kan dock genom komplettering göra sig behöriga för åländska skolor i samarbete med Högskolan på Åland. Wiklund informerade även om den pågående revideringen av den åländska grundskolelagen.

Språkrådet diskuterade även frågan om certifieringar som krävs i takt med att EU-lagstiftning inom olika områden blir gällande i landet. Det berör frågor så som larminstallationer, väktartjänster och yrkesförare. Om lagstiftningen faller under riksbehörighet har landskapsregeringen möjlighet att sätta press på riket för att tillhandahålla certifieringsutbildningar på svenska. Är det däremot frågan om landskapsbehörighet så är Åland skyldiga att ordna utbildningen.

Språkrådet stöder rekommendationen att landskapsregeringen på basen av det underlag som presenterades vid mötet gör en skrivelse med exempel framförallt vad gäller situationen för studerande vid Ålands lyceum. Vad gäller övriga frågor behöver landskapsregeringen ha en intern diskussion för att se vilka vägar att gå vad gäller t.ex. certifieringsutbildningarna.

4. Informationspunkt

Luckan r.f. i Helsingfors har kontaktat landskapsregeringen för att utröna om det finns intresse att diskutera möjligheter för svenskspråkigt samarbete mot bakgrund av språkutvecklingen och hjärnflykten av svenskspråkiga personer från landet. Syftet kunde vara ett samarbete som syftar till att stärka attraktionskraft, inflyttning och integration, samt möjligheter att samordna påverkansarbete. Frågan är ännu på idéstadiet och tanken är att involvera aktörer från flera sektorer så som handelskammare, högskolor samt tankesmedjan Magma.

Konstaterades att det finns kopplingar till det arbete som görs inom ramen för Roslagsminglet och *Agile Islands*.

Landskapsregeringen arbetar vidare och bjuder in till visionärt rundabordssamtal med berörda aktörer i höst.

5. Övriga ärenden

Diskussionen om språket och framtiden i landet i ljuset av senaste tidens politiska utveckling bordlades på grund av tidsbrist.

6. Nästa möte

Nästa möte i höst per kallelse.

7. Mötet avslutas

Ordföranden avslutade mötet.

Lantråd Katrin Sjögren, ordförande

Johanna Fogelström, sekreterare